

Reactie opmerkingen CDA-fractie gemeente Geertruidenberg op ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.

Algemene reactie op begeleidende brief.

De gemeenschappelijke regeling wordt aangegaan door de colleges van burgemeester en wethouders en door het college van Gedeputeerde Staten. De controleerbaarheid van de regeling ligt dan ook primair in handen van de colleges. Door de bestuurlijke vertegenwoordiging in algemeen bestuur en mogelijk ook in het dagelijks bestuur is die controle geborgd. Bovendien zijn in de regeling bepalingen opgenomen over het verstrekken van informatie en het afleggen van verantwoording.

Het controlemechanisme van de gemeenteraden en provinciale staten ligt voor een belangrijk deel opgesloten in de informatie- en verantwoordingsplicht van de colleges en de collegeleden richting gemeenteraden en provinciale staten, zoals geregeld in de Gemeentewet.

Voor de inhoudelijke opmerkingen op de diverse artikelen uit het ontwerp wordt verwezen naar de reactie daarop bij die artikelen.

Hetzelfde geldt voor de opmerking, waarbij de indruk wordt gewekt, dat de Wet gemeenschappelijke regelingen opzij wordt gezet ten behoeve van de "flexibiliteit" van de regeling.

Tot slot kan worden opgemerkt, dat de regeling tot stand is gekomen op basis van een landelijk model en aan de hand van de inbreng van diverse juristen uit de provincie. Voor de drie RUD's is op die manier door samenwerking een uniforme regeling opgesteld.

Het aanpassen van de regeling heeft tot gevolg, dat de besluitvorming in alle gemeentes en bij de provincie opnieuw moet plaatsvinden, voor zover die besluitvorming al heeft plaats gevonden.

Inhoudelijke reactie.

In het kopje na het besluit wordt gesproken over de "Omgevingsdienst van de deelnemende gemeentes en de provincie", omdat de naam pas in artikel 1 onder f. wordt aangeduid als "Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant".

Opmerking 1:

De deelnemers zijn de publiekrechtelijke lichamen en rechtspersonen, omdat zij door de regeling juridisch worden gebonden en niet de bestuursorganen. De bestuursorganen van provincie en gemeentes voeren de regeling uit, maar zij doen dit namens de gemeente of de provincie als deelnemer in de regeling. Er is geen sprake van verwarring, want daar waar in de regeling een rol is weggelegd voor een bestuursorgaan wordt dat bestuursorgaan met name genoemd. Artikel 51, lid 3 van de Wgr., waar in de reactie naar wordt verwezen bij het toetreden van andere publiekrechtelijke lichamen en rechtspersonen is bedoeld om duidelijk te maken dat voor het toetreden, wijzigen of uittreden dezelfde bepalingen gelden als voor het aangaan van de regeling.

Afhankelijk van de soort regeling komt deze bepaling op meerdere plaatsen voor in de Wgr. (zie artikel 1, lid 3, artikel 40, lid 3, artikel 61, lid 3, artikel 73, lid 3, artikel 83, lid 3 en artikel 124, lid 3).

Opmerking 2:

De vestigingsplaats was in het ontwerp nog niet ingevuld, omdat die vestigingsplaats nog niet bekend was. Inmiddels is besloten om de Omgevingsdienst te huisvesten in Tilburg. Het ligt voor de hand om Tilburg dan ook aan te wijzen als vestigingsplaats van het openbaar lichaam. Ook in artikel 32 komt iets dergelijks voor (het aanwijzen van de archiefbewaarplaats). Dit ligt iets gecompliceerder. Om een en ander toch doorgang te laten vinden en het aangaan van de regeling niet daarop te laten wachten zullen de deelnemers op een later moment daarover geïnformeerd worden met het verzoek om daarmee alsnog in te stemmen.

Opmerking 3:

De bijlage is een landelijk vastgesteld pakket van basistaken voor provincies en gemeenten en is het resultaat van het overleg van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, het IPO en de VNG. Het document is openbaar en kan gedownload worden via de sites van een van hiervoor vermelde instanties. Voor deze werkwijze is gekozen omdat op die manier de inhoud van het Basistakenpakket exact vaststaat. In lid 2 van artikel is geregeld wat er gebeurt als er wijzigingen plaatsvinden in het document.

Opmerking 4:

Er worden geen bevoegdheden overgedragen. De Omgevingsdienst wordt een uitvoeringsorganisatie. Het bevoegd gezag (provincie, gemeente) blijft bevoegd gezag. De verwijzing naar artikel 10, lid 2 is niet juist want dat betreft een bepaling die betrekking heeft op een regeling tussen gemeenten. Als bedoeld wordt te verwijzen naar artikel 54 Wgr. dan kan uit dat artikel niet worden afgeleid, dat in de regeling moet worden bepaald dat geen bevoegdheden worden overgedragen. Alleen als dat wel het geval is gelden daarvoor wettelijke bepalingen.

Antwoord op vraag 1:

In artikel 3 wordt verwezen naar bijlage 1 en is aangegeven wat de status is van die bijlage.

Antwoord op vraag 4:

In artikel 13, lid 1 worden onder "raden" tevens verstaan Provinciale Staten van Noord-Brabant. Het ware beter geweest om dit bestuursorgaan ook uitdrukkelijk in dit artikel te noemen. Bij de eerstvolgende wijziging zal deze correctie worden voorgesteld. Inhoudelijk berust deze informatieplicht overigens op een wettelijke verplichting. Deze is opgenomen in artikel 52, lid 1 van de Wgr.

Antwoord op vraag 5:

Zie vraag 4. N.v.t.

Antwoord op vraag 6:

Zie antwoord op vraag 4.

Antwoord op vraag 7:

Het reglement van orde wordt door het algemeen bestuur in een van de eerste vergaderingen van het algemeen bestuur vastgesteld. Het is gebruikelijk, dat de deelnemers worden geïnformeerd over de besluiten die door het algemeen bestuur worden genomen. Op die manier is iedere deelnemer op de hoogte van het reglement van orde.

Antwoord op vraag 8:

Iedere deelnemer is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en is dus op die manier betrokken bij de vaststelling van het reglement van orde. Het staat iedere gemeenteraad of provinciale staten vrij om het betreffende collegelid te verzoeken rekening te houden met bepaalde wensen vanuit de gemeenteraad of provinciale staten. Overigens moet hierbij wel worden aangetekend, dat de regeling wordt aangegaan door de colleges en dat het met name gaat om zaken die tot de bevoegdheid van de colleges horen. Op basis van de algemene geldende regels ten aanzien van informatie- en verantwoordingsplicht zoals opgenomen in Gemeentewet en Provinciewet kunnen de raden en provinciale staten de college of leden daarvan om informatie vragen of ter verantwoording roepen.

Opmerking 6:

Artikel 13 is een vertaling van de wettelijke bepalingen, zoals opgenomen in de artikelen 16 tot en met 19 van de Wgr. In de wettekst is niet bepaald, dat het algemeen bestuur een informatieplicht heeft richting de colleges wel richting de raden en provinciale staten. Deze informatieplicht loopt via de vertegenwoordiging van de deelnemer in het algemeen bestuur.

Opmerking 7:

In de regeling is in artikel 13, lid 3 de verantwoordingsplicht opgenomen richting de colleges. De verantwoordingsplicht richting raden en provinciale staten is wettelijk geregeld in artikel 19, lid 1 juncto artikel 16, lid 3 van de Wgr. Deze verantwoordingsplicht hoeft dus niet expliciet in de regeling te worden opgenomen, omdat deze al wettelijk is geregeld.

Opmerking 8:

Bij het uitvoeren van de regeling zullen de wettelijke bepalingen gevolgd moeten worden. Als voor het instellen van commissies de gemeenteraden en provinciale staten geraadpleegd moeten worden is dat een gegeven, dat opgevolgd zal moeten worden.

Antwoord op vraag 9:

De terugkoppeling en verantwoording van de voorzitter die deelneemt aan het RUD-platform vindt plaats overeenkomstig de algemene informatie- en verantwoordingsbepalingen, die in de wet en in de

regeling zijn opgenomen. Verwezen wordt in dit verband naar de artikelen 13 en 18 van de regeling. De voorzitter is namelijk ook lid van het dagelijks bestuur.

Antwoord op vraag 10:

Er worden geen bevoegdheden en taken overgedragen aan het RUD-platform. Verwezen wordt naar de toelichting, behorende bij de regeling waarin het volgende is vermeld: "Het bestuurlijk RUD-platform zal tot doel hebben gezamenlijk de aanpak van Brabantbrede en regio-overstijgende zaken te bepalen en provinciebreed afstemming te regelen. Met bepalen wordt bedoeld dat in het platform gezamenlijk de agenda wordt gevormd om welke Brabantbrede en regio-overstijgende zaken het gaat. De besluitvorming hierover wordt voorgelegd aan en vindt plaats in het algemeen bestuur van de individuele omgevingsdienst."

De vragen 11 tot en met 18 berusten op bepalingen uit een oudere versie (3.1) van de conceptregeling. Hierna is aangegeven of deze vragen nog relevant zijn.

Antwoord op vraag 11 tot en met 13:

Lid 4 is niet meer in de ontwerpregeling opgenomen, zodat deze vragen niet relevant meer zijn.

Antwoord op vraag 14 en 15:

Lid 5 is niet meer opgenomen in de ontwerpregeling, zodat deze vragen niet relevant meer zijn.

Antwoord op vraag 16. en 17.:

Lid 6 is niet meer opgenomen in de ontwerpregeling, zodat deze vragen niet relevant meer zijn.

Antwoord op vraag 18 en reactie op opmerking 9:

Lid 7 is niet meer opgenomen in de ontwerpregeling, zodat deze vragen niet relevant meer zijn.

Opmerking 10:

Zoals hiervoor al aangegeven is in artikel 1 vastgelegd wat verstaan dient te worden onder het begrip "deelnemer" (zie hiervoor de reactie op opmerking 1). De bevoegdheid tot het indienen van een zienswijze is wettelijk geregeld in artikel 59 van de WGr. Daarin is bepaald, dat in ieder geval de raden en provinciale staten die bevoegdheid hebben. Als het college als bestuursorgaan van een deelnemer zich geroepen voelt om te reageren dan heeft zij vanzelfsprekend altijd die vrijheid. Formeel hebben alleen de raden en provinciale staten het recht om een zienswijze in te dienen.

Opmerking 11:

Het probleem is, dat de vastgestelde begroting vóór 15 juli van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar moet worden ingediend bij de minister van Binnenlandse Zaken (artikel 58, lid 4 Wgr.). Deze fatale termijn is bepalend voor het proces dat aan de vaststelling vooraf gaat. Op grond van artikel 59, lid 1 van de Wgr. moet de ontwerpbegroting zes weken voor vaststelling aan de deelnemers worden verzonden. In de ontwerpregeling is bepaald dat de ontwerpbegroting vóór 1 april wordt verzonden aan de gemeenteraden en Provinciale Staten. Daarmee wordt de termijn van zes weken in ieder geval al met enkele weken verlengd. Het feit, dat deze cyclus niet goed aansluit bij de vergadercyclus van de gemeenteraden en provinciale staten is bekend. Landelijk wordt er gewerkt aan een wijziging van de Wgr. waarin is bepaald dat de ontwerpbegroting vóór 1 april aan de gemeenteraden en provinciale staten moet worden verzonden. Vooruitlopend daarop is die bepaling in de ontwerpregeling opgenomen.

Opmerking 12:

In lid 6. van artikel 27 is bepaald, dat de vastgestelde begroting na vaststelling aan de deelnemers wordt verzonden. Deze bepaling gaat dus verder dan de tekst van artikel 59, lid 4 van de Wgr. waarin staat dat die toezending "zo nodig" plaatsvindt. Als door de opmerking bedoeld wordt, dat onder "deelnemers" alleen de colleges verstaan worden, dan wordt verwezen naar de reactie op opmerking 1. Als een zienswijze wordt ingediend door een gemeenteraad of provinciale staten dan is het vanzelfsprekend, dat dat bestuursorgaan wordt geïnformeerd over het resultaat van die zienswijze. Het begrip "zo nodig" impliceert, dat het toezenden van de vastgestelde begroting in ieder geval moet plaatsvinden als er een zienswijze is ingediend door die gemeenteraad of provinciale staten.

Opmerking 13:

In de reactie op opmerking 12. is op deze opmerking ook al min of meer gereageerd. Het is gebruikelijk, dat de gemeenteraden worden geïnformeerd over de besluiten van het algemeen bestuur. Het begrip "zo nodig" uit artikel 59, lid 4 van de Wgr. houdt in, dat niet alleen de raden en provinciale staten worden geïnformeerd als zij een zienswijze hebben ingediend, maar dat die bestuursorganen ook worden geïnformeerd als zij geen zienswijze hebben ingediend, maar door zienswijzen van andere deelnemers de begroting gewijzigd wordt vastgesteld. Ook dan is er een reden om die gemeenteraden en provinciale staten te informeren.

Opmerking 14:

Artikel 28, lid 2 van de regeling beoogt juist eerbiediging van het budgetrecht van de gemeenteraden. Als een begrotingswijziging, eenvoudig gezegd, geen financiële gevolgen heeft voor de deelnemers, dan hoeft de uitgebreide zienswijzeprocedure niet gevolgd te worden. Ook mag de wijziging geen afwijking inhouden van het door het algemeen bestuur vastgestelde financiële beleid. Natuurlijk staat het een lid van het algemeen bestuur vrij om in het kader van de vaststellingsprocedure daartegen te ageren als dat lid van mening is dat het beleid van de deelnemers door de wijziging wordt doorkruist. Als het algemeen bestuur dat standpunt dan onderschrijft dan zal de uitgebreide procedure alsnog gevolgd moeten worden.

Antwoord op vraag 19:

Voor het antwoord op deze vraag wordt verwezen naar opmerking 1.

Antwoord op vraag 20:

De redactie van artikel 29, lid 1 had beter gekund. Bedoeld wordt dat de jaarrekening wordt aangeboden aan de deelnemers en ter voorlopige vaststelling wordt aangeboden aan het algemeen bestuur. Er is geen discussie over de vraag wie de jaarrekening vaststelt. Artikel 58, lid 3 van de Wgr. is daarover zeer duidelijk. De jaarrekening wordt door het algemeen bestuur vastgesteld.

Opmerking 15:

Het verzenden van de voorlopige jaarrekening aan de deelnemers is geen wettelijke verplichting. Toch is die verplichting opgenomen in artikel 29, lid 1. Als de mogelijkheid aanwezig is om de voorlopige jaarrekening eerder dan 1 juni aan de deelnemers te verzenden, dan zal daar zeker gebruik van worden gemaakt. Om de datum nog verder te vervroegen is evenwel niet verstandig, omdat die toezending dan niet gegarandeerd kan worden.

Opmerking 16.

Het ware beter geweest om in plaats van "ministerie" te spreken van "Minister". Bij de eerstvolgende wijziging van de regeling zal deze opmerking worden meegenomen. In essentie verandert deze verandering niets aan de regeling.

Opmerking 17:

Zie opmerking 2.

Antwoord op vraag 21:

Het is niet duidelijk wat met deze vraag wordt bedoeld. Het is gebruikelijk om in dit soort juridische regelingen te spreken van "Onze" minister.

Opmerking 18.

Zie hiervoor de reactie op opmerking 1.

Roosendaal, 5 september 2012.
Juridische werkgroep OMWB,
namens deze,
Frans Goorden.